

ČESTO POSTAVLJANA PITANJA O PERMAKULTURNIM DIPLOMAMA

(1) Postoje li sve informacije o permakulturnim diplomama u Hrvatskoj negdje na jednom mjestu?

Da, u ovom dokumentu: <https://bit.ly/perma-DIPLOME>

Svi zainteresirani kandidati/kinje i potencijalni mentori/ce trebaju ga pažljivo pročitati.

(2) Je li diploma permakulturnog dizajnera službena / formalna kvalifikacija?

Ne. Prema Zakonu o obrazovanju odraslih sva [permakulturna edukacija u Hrvatskoj je informalna i neformalna](#), a permakulturna diploma nije formalno priznata titula. To je dogovorna licenca da je netko dovoljno kvalificiran da vodi tečajeve permakulturnog dizajniranja i mentorira druge permakulturiste u procesu stjecanja diplome.

“Diploma” je u kontekstu obrazovanja za permakulturu izraz koji je preuzet iz engleskog govornog područja te nema isto formalno značenje kao kod nas - to bi bio ekvivalent neke kvalifikacije od 1-2 godine studija kakav kod nas ne postoji. Potpisivanje titulom dipl. diz. perm. je loša i zavaravajuća praksa.

(Službena kvalifikacija bi se eventualno mogla dobiti tako da se diploma zaradi u npr. Australiji (jer kod njih to je formalno uređeno), pa se onda proba nostrificirati u Hrvatskoj. Mislim da to još nitko probao, ali bilo bi zanimljivo da netko napravi i to 😊)

(3) Već sam stekla/ao “diplomu” na 72-satnom tečaju permakulturnog dizajniranja (eng. Permaculture Design Certificate course - PDC). Znači sad sam diplomirani/a dizajner/ica i mogu voditi 72-satne tečajeve?

Ne. Nisi i ne možeš. Nakon uspješno završenog 72-satnog tečaja permakulturnog dizajniranja stječe se tzv. certifikat položenog PDC-a, ne diploma. Takav certifikat je nužan preduvjet da uopće možeš ući u proces stjecanja diplome, ali tek je prvi korak. To bi bio ekvivalent pohađanju osnovne škole permakulture, nakon koje se očekuje puno samostalnog rada i istraživanja.

(4) Znači li to da na PDC-u mogu predavati / facilitirati tek kad dobijem diplomu?

Ne, možeš i prije, ukoliko imaš dovoljno znanja i sposobnosti prenošenja znanja te dogovoriš suradnju s nekim diplomiranim dizajnerom/icom koji/a vodi 72-satne tečajeve. Na voditelju/ici tečaja je da procijeni imaš li takve sposobnosti. Dobra praksa je da voditelji/ce PDC-a mentoriraju nove predavače / facilitatore, budu prisutni/e prvi put, te podijele dojmove i primjedbe na kraju.

Također možeš samostalno održavati drugu vrstu radionica i tečajeva (npr. uvod u permakulturu ili neke tematski specifične radionice), te organizirati 72-satne tečajeve permakulturnog dizajniranja u suradnji s voditeljima. Bez diplome ne možeš voditi 72-satne tečajeve permakulturnog dizajniranja niti mentorirati druge.

(5) Postoji li neki napredan tečaj nakon PDC-a koji trebam položiti za diplomu?

Moguće da ćemo ponuditi neki oblik tečaja za stjecanje više prakse dizajniranja uz podršku, koji bi bio svojevrsan most između PDC-a i rada za diplomu. Također se u Hrvatskoj održavaju napredni tečajevi iz raznih tema koje se uvode na PDC-u, ali nijedna od tih edukacija niti je nužna za diplomu, niti je garancija da ćeš diplomu dobiti.

Rad za diplomu je tvoj rad u stvarnom svijetu, kako samostalan tako u grupi, izvan konteksta učionice i bez vodstva nekih drugih edukatora/ica. [Portfelj za diplomu](#) mora pokazati tvoje vještine dizajniranja i primjene permakulture u vlastitom životu, ne tvoju motivaciju da budeš nečiji/a učenik/ca.

(6) Čula/o sam da prvo trebam odabrati mentora/icu. Znači li to da me svaki/a mentor/ica mora primiti u mentorstvo kao svog/ju kandidata/kinju?

Ne, ne mora. Na potencijalnim mentorima je odluka koga će mentorirati i da li uopće žele ikoga mentorirati. Dobra praksa je primiti u mentorstvo samo kandidate koji su već pokazali inicijativu u samostalnom radu i stjecanju novih znanja i iskustava u permakulturnoj praksi.

Potencijalno bilo tko s permakulturnom diplomom može mentorirati kandidate za diplomu. [Do sada je 10 diplomiranih permakulturnih dizajnera potpisalo kriterije](#) kojima se vodimo. Ukoliko kandidati ostvare suradnju s nekim tko nije potpisnik/ca tih kriterija, može mu/joj biti dodijeljena diploma samo po nekim drugim kriterijima kojih se ti mentori drže, npr. u zemljama ili organizacijama u okviru kojih djeluju.

(7) U kojem trenutku moram naći mentora/icu?

Idealno, čim se odlučiš da želiš stjecati diplomu nakon završenog PDC-a i nakon što već neke praktične stvari odradiš. U redu je i ako već duže vrijeme samostalno radiš, ali od trenutka [prijave u repozitorij kandidata za diplomu](#) (što odrađuje mentor čim dogovorite suradnju) moraš raditi na svom portfelju minimalno dvije godine prije konačne prijave rada za diplomu na konvergenciji. Nikako nemoj čekati najavu sljedeće konvergencije, jer tada će biti kasno!

Čak i dok još nemaš mentora/icu, svakako dokumentiraj sve što radiš, jer puno toga može biti iskoristivo u pripremi prijave za diplomu.

(8) Kako pronaći i odabrati mentora?

Nažalost, nemaš puno izbora. Još uvijek je domaća permakulturna zajednica relativno mala, a iako bi teoretski mogla mentorstvo odraditi svaka osoba s diplomom, niti se svi diplomirani žele i mogu time baviti, niti su svi jednako vješti. U svakom slučaju, ako želiš ostvariti diplomu prema [ovim kriterijima](#), mentori moraju biti navedeni među potpisnicima/cama tog dokumenta.

Dobra ideja je prvo popisati koje sve projekte želiš pripremiti za diplomu. To ne mora biti konačan popis. Nakon toga provjeriti tko od potencijalnih mentora/ica ima znanja i iskustva u temama u kojima trebaš najviše podrške i odlučiti čiji način rada je komplementaran tvojem, te pitati jesu li otvoreni za mentoriranje.

Možeš imati više od jednog/e mentora/ice, ali barem jedan/na od njih mora evaluirati cijeli portfelj prije prijave.

Možeš potražiti mentore i u inozemstvu, međutim tada se moraš voditi kriterijima koji vrijede u zemlji i/ili organizaciji u kojoj ti mentori djeluju.

(9) Kad mogu računati da će biti sljedeća konvergencija? Održava li se konvergencija svake godine i tko je organizira?

Dosad su se od 2010. u Hrvatskoj održale četiri javne nacionalne konvergenције. Sljedeća konvergencija održat će se kad je netko organizira, a to može biti bilo tko od potpisnika/ca kriterija ili kandidata/kinja za diplome sa suradnicima/cama. Nitko od nas nema monopol za organiziranje konvergencija, obavezu da ih organizira, a ni riješeno financiranje. Nekad udruge apliciraju na projekte kako bi osigurale financiranje za konvergenciju, ali nema garancije da će takvi projekti biti odobreni.

To konkretno znači da ima smisla da pokažeš inicijativu i konvergenciju organiziraš. Ako to želiš, javi se nekome od potpisnika/ca kriterija da znamo otprilike kad i gdje bi sljedeća konvergencija mogla biti. Također, organizatori/ce prijašnjih konvergencija su obično spremni/e pomoći, barem savjetima.

(10) Jednog dana kad / ako dobijem diplomu, kakve obaveze time prihvaćam?

Dodijeljena diploma bit će određena garancija da imaš dovoljno znanja te da si već aktivna/an u permakulturnoj zajednici. Bit će ti ponuđeno da [potpišeš kriterije za permakulturnu diplomu](#) i onda se očekuje da se njih držiš, te da odgovorno vodiš edukacije i mentoriraš nove permakulturiste.

Nemamo permakulturnu policiju i ne kontroliramo tko što radi, ali očekujemo određenu spremnost na suradnju. Dugoročno, trebamo više stručnih mentora/ica i evaluatora/ica. Ako ne želiš takve odgovornosti ubuduće, onda ti diploma možda niti ne treba 😊